

31-03-2011

Sagsnr.
2010-28669

Dokumentnr.
2010-325306

Sagsbehandler
Birthe Bertelsen

Fredningsbestemmelser for Kanalerne

Som opfølgning på fremkomne synspunkter på det offentlige møde om fredningen, brev af 21. april 2010 fra By- og Landskabsstyrelsen samt de øvrige fremsatte bemærkninger fra andre parter skal Københavns Kommune forslå en række ændringer i formuleringen af bestemmelserne i forslaget til ny fredning.

By- og Landskabsstyrelsen (nu Naturstyrelsen) har særligt anmodet om, at der stilles krav om en dispositionsplan for anvendelsen af kanalerne til husbåde, som kan danne udgangspunkt for fredningstilsynets bedømmelse af, om en husbåd er umiddelbart tilladt i forhold til fredningen eller afviger fra det tilladte og dermed kræver dispensation fra Fredningsnævnet.

Københavns Kommune kan tilslutte sig en sådan ændring, forudsat at denne dispositionsplan er forholdsvis overordnet og vedrører omfang, størrelse, type (ombygget fartøj eller nybygget husbåd) og anvendelse af husbåde, men ikke detaljeret fastlægger udformningen af husbådene og deres følgeanlæg. Det vurderes, at en detaljeret dispositionsplan vil medføre, at små og i realiteten uvæsentlige konkrete afvigelser vil føre til, at mange enkeltsager alligevel vil skulle behandles i Fredningsnævnet, hvorved en del af målet med fredningsforlaget (en forenkling af administrationen) ikke vil blive nået.

Dersom Fredningsnævnet anser dette for at være en hensigtsmæssig løsning, vil Københavns Kommune fremsende forslag til dispositionsplan med henblik på, at denne kan godkendes af Fredningsnævnet samtidig med afgørelsen af fredningssagen. Københavns Kommune skal anmode om en tilkendegivelse fra Fredningsnævnet herom.

Det bemærkes, at opdelingen af kanalerne i områder, hvor der kun kan være husbåde i form af ombyggede fartøjer, henholdsvis områder, hvor der tillades nybyggede husbåde (Trangraven og Børsgraven) dermed udgår af selve fredningsbestemmelserne og i stedet fastlægges i dispositionsplanen. Områderne er derfor heller ikke som ønsket i referat af Fredningsnævnets besigtigelse af kanalerne den 20. maj 2010 vist på fredningskortet (se vedlagte kort).

I forhold til de fremkomne bemærkninger fra Rambøll angående fredningens afgrænsning er dette særskilt besvaret ved brev af 19. marts 2010, som er tilsendt Fredningsnævnet i kopi, men fremgår også af de vedlagte reviderede fredningskort. Til bemærkninger fra Eskil Trolle af 1. marts 2010 skal bemærkes, at Økonomiforvaltningen ikke har modtaget det omtalte brev af 3. december 2009.

Center for Byudvikling

Rådhuset, 3. Sal, 9
1599 København V

Telefon
3366 2688

Telefax
3366 7003

E-mail
bbe@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800176

www.kk.dk

I forhold til referatet fra Fredningsnævnets besigtigelse af kanalerne den 20. maj 2010 kan det oplyses, at Københavns Kommune planlægger at forbedre vandudskiftning i Trangraven ved at åbne dæmningen mellem Trangraven og Arsenalgraven og/eller Trangraven og Laboratoriegraven. Projektet er endnu på forundersøgelingsstadiet.

Københavns Kommunes forslag til ændringer

De nye formuleringer i forslaget til fredningsbestemmelser er markeret med understregning. Siden fremsættelsen af forslag om ny fredning er et par ændringer i ejerforholdene kommet til Københavns Kommunes kendskab. De er rettet i matrikel- og ejerfortegnelsen.

Forslag til fredningsbestemmelser

§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål:

At sikre kanalerne, bolværkerne og den dertil knyttede beplantning som elementer i bymiljøet,

at beskytte og muliggøre en forbedring af de kulturhistoriske, rekreative og naturmæssige værdier, der knytter sig til kanalerne, at beskytte kanalerne som levende kulturmiljøer og sikre rammer for en aktiv videreførelse af deres anvendelse til skibe, husbåde mv., og at sikre og regulere offentlighedens ret til færdsel og aktiviteter i områderne.

§ 2 Arealernes tilstand

Der må ikke foretages ændringer af bolværkerne (inklusive deres forankring), af kanalernes udstrækning, bund- og vegetationsforhold eller lignende tilstandsændringer, med mindre de er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

De langs Christianshavns Kanal (langs Hammershøis Kaj, Overgaden oven vandet og Overgaden neden vandet), Frederiksholms Kanal (langs sydsiden) og Slotsholmskanalen (langs Ved Stranden) voksende træer omfattes også af fredningen og må ikke fjernes, med mindre træernes sygdom eller alder eller hensynet til bolværkernes vedligeholdelse eller reovering nødvendiggør dette. De skal i så fald erstattes af tilsvarende ny beplantning. Fredningen er ikke til hinder for, at der kan plantes flere træer langs kanalerne, så længe det sikres, at der ikke derved opstår skader på bolværkerne. Selvsåede træer mv., der ved deres vækst volder skade på bolværkerne, skal fjernes.

Stk. 2 Fredningen er ikke til hinder for, at der ved vedligeholdelse og periodisk fornyelse af bolværker, brofæster og broer kan ske mindre ændringer af deres udformning, herunder mindre niveauændringer (løft eller sænkninger) som led i arbejder i de tilstødende gader eller til imødegåelse af oversvømmelse.

Der må til bolværkernes synlige dele alene anvendes naturmaterialer (natursten, træ), og disse skal fremstå ubehandlede uden bemaling eller anden synlig overfladebehandling. Egnede materialer fra de

bestående bolværker skal så vidt dette er teknisk muligt genanvendes ved reovering.

Sammenhængende bolværksstrækninger skal have et harmonisk udtryk med ensartet materialevalg og sammenhængende forløb uden unødige knæk, med mindre der er en historisk begrundelse for forskelle mellem dele af bolværket. Hvor sammenhængende bolværker har mistet det harmoniske udtryk i forbindelse med reoveringer og lign., skal sammenhængen genoprettes ved en fremtidig reovering.

Bolværkernes forløb (inkl. brofæster) kan ved reovering undtagelsesvis, hvor kanalens bredde tillader det, fremrykkes indtil maksimalt 0,5 meter fra den eksisterende bolværkskant. Der skal i så fald tinglyses en forpligtelse på ejendommen til at rykke bolværket tilbage til den oprindelige bolværkskant i forbindelse med den førstkommende reovering. Tilsynsmyndigheden (Københavns Kommune) tinglyses som påtaleberettiget.

Muligheden for fremrykning gælder ikke for de bolværksstrækninger, der allerede er fremrykket på baggrund af en dispensation fra Fredningsnævnet efter reglerne i Naturbeskyttelseslovens § 50. Fredningen er ikke til hinder for, at disse bolværker ved reovering rykkes tilbage til deres oprindelige forløb.

Tilsynsmyndigheden (Københavns Kommune) påser, at vedligeholdelse og periodisk fornyelse af bolværker sker i overensstemmelse med fredningen og at omfanget af evt. ændringer er uvæsentligt. Større ændringer kræver dispensation fra Fredningsnævnet.

Stk. 3 Fredningen er ikke til hinder for optagning af affald og andre genstande fra kanalerne eller for oprensning af kanalernes bund med henblik på at opretholde den for sejladsen nødvendige dybde og en miljømæssigt acceptabel tilstand.

Stk. 4 Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, reovering og etablering af ledningsanlæg under og i kanalerne, herunder for regnvandsudløb og udløb fra overløbsbygværker til kanalerne. Fredningen er heller ikke til hinder for opretholdelse og etablering af tunneler eller andre underjordiske anlæg under kanalerne til trafikformål, fjernvarme og lign. Ved etableringen af sådanne anlæg kan der ske midlertidig spærring og tørlægning af dele af kanalerne. Tilsynsmyndigheden (Københavns Kommune) påser, at omfanget af ændringer som led i vedligeholdelsen er uvæsentlige. Større ændringer, herunder anlægsarbejder der kræver tørlægning af kanalerne, kræver dispensation fra Fredningsnævnet.

§ 3 Anvendelse af vandarealer

Kanalerne kan som hidtil udnyttes til såvel lyst- som erhvervssejlds, så længe dette kan ske uden skade på bolværker mv. ud over

almindelig slitage og uden væsentlig negativ påvirkning af vandmiljø, bundvegetation og lignende.

Vandarealerne kan endvidere udnyttes til placering af fartøjer og husbåde (fartøjer og andre flydende konstruktioner med en bygningsmæssig anvendelse). Omfanget heraf skal respektere besejlingen af kanalerne, således at denne kan ske uden sikkerhedsproblemer.

Stk. 2 Husbåde kan placeres i kanalerne ud fra en overordnet dispositionsplan. Denne plan skal respektere fredningens formål og øvrige bestemmelser. Dispositionsplanen fastlægger omfanget af husbåde, husbådernes type (ombyggede fartøjer eller husbåde bygget til formålet), størrelse, anvendelse mv.

Tilsynsmyndigheden (Københavns Kommune) påser, at placering af husbåde sker i overensstemmelse med dispositionsplanen. Placering af husbåde, der afviger fra dispositionsplanen, kræver dispensation fra Fredningsnævnet. Dispositionsplanen udarbejdes af Københavns Kommune og kan af kommunen forslås revideret, når der skønnes behov for det. Godkendelse af dispositionsplanen samt godkendelse af evt. senere ændringer heraf sker i form af dispensation fra Fredningsnævnet.

§ 4 Pleje og vedligeholdelse

Fredningen regulerer ikke ansvaret for det fredede områdes drift. Bolværkernes vedligeholdelse, renholdelse og oprensning af kanalerne, pleje af de af fredningen omfattede træer mv. påhviler ejerne af de pågældende områder, herunder de i lovgivningen udpegede ansvarlige myndigheder (bl.a. havnemyndigheden).

§ 5 Almenhedens adgang

Der må ikke opsættes hegn eller andre former for afspærringer langs fredningsgrænsen (på bolværkerne) eller indenfor fredningsområdet. De fredede mure mellem Marmorbroen og Christiansborg Ridebane, hvor der ikke er adgang langs bolværket, kan dog opretholdes.

Ligeledes må de eksisterende rækværk langs Slotsholmskanalen og Frederiksholms Kanal bibeholdes og renoveres. Øvrige eksisterende hegn og afspærringer må ikke fornyes.

Eksisterende låger til bådclubbernes bådebroer kan fortsat holdes aflåst. Landgangsbroer direkte til private fartøjer mv. kan ligeledes undtages for offentlig adgang.

Der må ikke opsættes skilte, der begrænser almenhedens ret til adgang og ophold i fredningsområdet.

§ 6 Veje, stier og tekniske anlæg

De eksisterende broer inden for fredningsområdet kan opretholdes, vedligeholdes og renoveres. Uanset § 2 må der foretages udvidelser af de offentlige veje, der krydser kanalerne, med deraf følgende udvidelse af bredden af vejbroer, når vejmyndigheden anser det for nødvendigt. Tilsynsmyndigheden (Københavns Kommune) påser, at vedligeholdelse, renovering og udvidelse af eksisterende broer kun

medfører uvæsentlige ændringer. Større ændringer af broernes udseende, funktion mv. kræver dispensation fra Fredningsnævnet.

Stk. 2 Uanset § 2 kan der være behov for etablering af nye broer over kanalerne, når de ansvarlige myndigheder anser det for nødvendigt for at tilvejebringe et sammenhængende vej- og stinet, og når de fastlægges i planer for vej- og stisystemet i Københavns Kommune. Nye broer skal være oplukkelige, således at sejladsen på kanalerne ikke begrænses væsentligt, med mindre nye broer etableres inden for eksisterende broer, der ikke er oplukkelige. Nye broer må ikke have mindre frihøjde end de eksisterende broer over samme kanal. Nye broer kræver dispensation fra Fredningsnævnet.

Stk. 3 Uanset § 2 må der etableres nye trapper og forsænkede bolværksstrækninger for at skabe bedre adgang for offentligheden til og fra vandet, herunder for kajaker og lignende små både. Trapper og sænkede bolværksarealer skal i udformning og materialevalg tilpasses det tilstødende bolværk og overholde fredningens bestemmelser herom i § 2, stk. 2. Trapper og forsænkede bolværker, der holdes under en bredde fra det eksisterende bolværk på 1 meter og under 10 meters længde målt langs bolværkshammeren, er umiddelbart tilladt. De eksisterende anløbspladser for afsætning og påstigning af passagerer inden for fredningsområdet kan opretholdes, vedligeholdes og om fornødent reoveres. Uanset § 2 kan der ske flytning eller nyanlæg af anløbspladser, når hensynet til sejladsen på kanalerne kræver det, eller når det nødvendiggøres af andre ændringer i fredningsområdet. Den eksisterende platform til brug for bådudlejning i Christianshavns Kanal kan opretholdes, vedligeholdes og om fornødent reoveres.

Tilsynsmyndigheden (Københavns Kommune) påser, at kravene til materiale, omfang mv. for trapper og forsænkede bolværker overholdes samt at vedligeholdelse, reovering og udvidelse af eksisterende anlæg kun medfører uvæsentlige ændringer. Trapper og forsænkede bolværker, der oversiger det ovennævnte omfang, samt større nye anløbspladser kræver dispensation fra Fredningsnævnet.

Stk. 4 Den eksisterende belysning i fredningsområdet kan opretholdes. Fredningen er ikke til hinder for yderligere belysning, hvor hensynet til trafiksikkerheden og offentlighedens færdsel og tryghed kræver det. Tilsynsmyndigheden (Københavns Kommune) påser, at etablering af belysning kun medfører uvæsentlige ændringer. Ny belysning af væsentlig betydning for fredningsområdets karakter kræver dispensation fra Fredningsnævnet

Stk. 5 Uanset § 2 må der opsættes redningsudstyr, tove, trin mv. på bolværkerne i det omfang, det skønnes nødvendigt for at forebygge drukneulykker, og udstyrets placering må tydeliggøres ved belysning og skiltning i fornødent omfang. Tilsynsmyndigheden (Københavns

Kommune) påser, at etablering af redningsudstyr kun medfører uvæsentlige ændringer.

Stk. 6 Uanset § 2 må der etableres forsyningsledninger på bolværkerne til skibe, husbåde mv. i det omfang, lovgivningen og øvrige regler for forsyning kræver det. Ledningerne skal udformes, herunder med hensyn til farve, og placeres, så de ikke i væsentlig grad påvirker bolværkets udseende. Tilsynsmyndigheden (Københavns Kommune) påser, at etablering af forsyningsanlæg kun medfører uvæsentlige ændringer. Forsyningsanlæg, der påvirker fredningsområdet i væsentlig grad, kræver dispensation fra Fredningsnævnet.

Stk. 7 Der må ikke anbringes reklameskilte eller andre skilte, der ikke tjener den nødvendige færdselsregulering, bortset fra skilte i umiddelbar tilknytning til servicefunktioner for offentligheden (anløbspladser for turbåde, havnefaciliteter, serveringssteder mv.). Der må endvidere anbringes midlertidige skilte ved særlige begivenheder.

§ 7 Tilsyn

Tilsynet med overholdelse af fredningsbestemmelserne tillægges Københavns Kommune.

§ 8 Forholdet til Naturbeskyttelseslovens generelle beskyttelsesbestemmelser

Foranstaltninger, der tillades eller udføres i medfør af de foranstående fredningsbestemmelser, kan foretages uden særskilt dispensation efter Naturbeskyttelseslovens § 18 (fortidsmindebeskyttelseslinjen), jf. samme lovs § 38, stk. 6 og 7.

§ 9 Ophævelse af ældre fredning

Bestemmelserne i fredningsdeklarationen for Kanalerne, tinglyst den 6. august 1966, ophæves, når nærværende fredning er gennemført.

§ 10 Dispensationer

Fredningsnævnet kan meddele dispensationer fra fredningsbestemmelserne efter reglerne i Naturbeskyttelseslovens § 50, når det ansøgte ikke vurderes at stride mod fredningens formål.

Matrikelnummerfortegnelse

Nyhavn

Matrikel nr.	Ejer
Umatrikulerede arealer, Østre Kvarter	Kulturministeriet, Nybrogade 12, 1203 København K
Umatrikulerede arealer, Østre Kvarter	By & Havn I/S, Nordre Toldbod 7, 1013 København K
Umatrikulerede arealer, Østre	Københavns Kommune, Teknik &

Kvarter	Miljø

Kanalerne omkring Slotsholmen

Matrikel nr.	Ejer
Umatrikulerede arealer, Østre Kvarter	Københavns Kommune, Teknik & Miljø
265, Østre Kvarter	Holmens Kirkes Menighedsråd, Holmens Kanal, 1060 København K
293, Østre Kvarter	Holmens Kirkes Menighedsråd, Holmens Kanal, 1060 København K
Umatrikulerede arealer, Strand Kvarter	Københavns Kommune, Teknik & Miljø
Umatrikulerede arealer, Strand Kvarter	By & Havn I/S, Nordre Toldbod 7, 1013 København K
Umatrikulerede arealer, Strand Kvarter	Slots- og Ejendomsstyrelsen, Løngangsstræde 21, 1468 København K
89, Strand Kvarter	Slots- og Ejendomsstyrelsen, Løngangsstræde 21, 1468 København K
113, Strand Kvarter	Kulturministeriet, Nybrogade 12, 1203 København K
Umatrikulerede arealer, Strand Kvarter	Martin A. Heise, Ny Vestergade 1, 4., 1471 København K
Umatrikulerede arealer, Strand Kvarter	Ejendomsselskabet Frederiksholms Kanal 16 A/S, Vestergade 15E, 4930 Maribo
Umatrikulerede arealer, Strand Kvarter	Helle Gøtzsche-Larsen, Lindenstrasse 4, D-25482 Appen
Umatrikulerede arealer, Strand Kvarter	Overretssagfører Aage Rold Lundbyes Fond, c/o Advokatfirmaet Egemar, Clausen, Nørregade 7A, 2. tv., 1165 København K
Umatrikulerede arealer, Strand Kvarter	Bendt T. H. Wedell, Wedellsborg, Tybrindvej 2, 5592 Ejby
297, Vester Kvarter	Realea A/S, Nørregade 29, 1165 København K
Umatrikulerede arealer, Vester Kvarter	Københavns Kommune, Teknik & Miljø
299, Vester Kvarter	Realea A/S, Nørregade 29, 5000 Odense C

Kanalerne på Christianshavn

575, Christianshavns Kvarter	Danisco A/S, Langebrogade 1, 1411 København K
576, Christianshavns Kvarter	Ejerforeningen Applebys Plads 5-7, Applebys Plads 5, 1411 København K
572, Christianshavns Kvarter	Finanssektorens Pensionskasse, Amaliegade 27, 1256 København K
529, Christianshavns Kvarter	By & Havn I/S, Nordre Toldbod 7, 1013 København K
Umatrikulerede arealer, Christianshavns Kvarter	Københavns Kommune, Teknik & Miljø
22, Christianshavns Kvarter	ATP, Kongens Vænge 8, 3400 Hillerød
624, Christianshavns Kvarter	Ejerforeningen Elefantens Gård v/ Jens K. Christiansen, Johan Semp's Gade 9, 3. tv., 1402 København K
623, Christianshavns Kvarter	Ejerforeningen Løvens Gård v/ Peter Westrup, Johan Semp's Gade 5, 4., 1402 København K
585, Christianshavns Kvarter	Ejerforeningen Enhjørningens Gård v/ Torben Vorstrup, Overgaden neden Vandet 1C, 2. th., 1415 København K
Umatrikulerede arealer, Christianshavns Kvarter	A/B Ved Kajen, c/o Grubbe Ejendomsadministration, Åbenrå 31, 1124 København K
Umatrikulerede arealer, Christianshavns Kvarter	By & Havn I/S, Nordre Toldbod 7, 1013 København K
Umatrikulerede arealer, Christianshavns Kvarter	Ejerforeningen Christianshavnergården, c/o Sven Westergaard Ejendomsadministration, Store Kongensgade 24B, 1264 København K
175, Christianshavns Kvarter	By & Havn I/S, Nordre Toldbod 7, 1013 København K
451, Christianshavns Kvarter	Boligselskabet Lejerbo afdeling 204, c/o Boligselskabet Lejerbo, Gammel Køge Landevej 26, 2500 Valby
581, Christianshavns Kvarter	Ejerforeningen Wildersgade 6A-C, c/o C. W. Obel Ejendomme A/S, Vestergade 2C, 1456 København K og c/c MP Pension, Lyngbyvej 20, 2100 København Ø
580, Christianshavns Kvarter	C. W. Obel Ejendomme A/S, Vestergade 2C, 1456 København K
Umatrikulerede arealer, Christianshavns Kvarter	Nordea-Fonden, Overgaden neden Vandet 11, 1415 København K

Umatrikulerede arealer, Christianshavns Kvarter	Ejerforeningen Overgaden neden Vandet 19A-D, c/o Advokataktieselskabet af 1. januar, Svanemøllevej 34, 2100 København Ø og Jens Jensen, Overgaden neden Vandet 19D, 1415 København K
Umatrikulerede arealer, Christianshavns Kvarter	Birgitte P. Douglas, Overgaden neden Vandet 21, 1., 1415 København K
Umatrikulerede arealer, Christianshavns Kvarter	Steen O. Toftebjerg, Rødehusvej 2, 4700 Næstved
Umatrikulerede arealer, Christianshavns Kvarter	Ejerforeningen Overgaden neden Vandet 33, Overgaden neden Vandet 33, 1414 København K
Umatrikulerede arealer, Christianshavns Kvarter	Elvio Milleri og Edelvita Santos da Silva, Overgaden neden Vandet 33B, 1414 København K og Alessandro Jacoponi, Wildersgade 44, 1408 København K
Umatrikulerede arealer, Christianshavns Kvarter	Elvio Milleri og Edelvita Santos da Silva, Overgaden neden Vandet 33B, 1414 København K, Alessandro Jacoponi, Wildersgade 44, 1408 København K og Fabio Donadoni, Galionsvej 25, 3.th., 1437 København K
Umatrikulerede arealer, Christianshavns Kvarter	Ejerforeningen Snorrebroens Pakhus, c/o AB boligadministration, Amagerbrogade 40, 1. 2300 København S
Umatrikulerede arealer, Christianshavns Kvarter	Ejerforeningen matrikel nr. 80, c/o Drachmann Ejendomsadministration, Nordhavnsvej 1, 2. Postboks 199, 3000 Helsingør
Umatrikulerede arealer, Christianshavns Kvarter	Christianshavns Kanal 4 Aps., c/o Global Finans A/S, Sankt Annæ Plads 13, 1250 København K
31, Christianshavns Kvarter	Slots- og Ejendomsstyrelsen, Løngangsstræde 21, 1468 København K
555, Christianshavns Kvarter	Boligselskabet Lejerbo afdeling 218, c/o Boligselskabet Lejerbo, Gammel Køge Landevej 26, 2500 Valby
32, Christianshavns Kvarter	Wilders Plads Ejendomme A/S, Strandgade 54, 1401 København K
562, Christianshavns Kvarter	Boligselskabet Lejerbo afdeling 218-1, c/o Boligselskabet Lejerbo,

	Gammel Køge Landevej 26, 2500 Valby
33, Christianshavns Kvarter	Slots- og Ejendomsstyrelsen, Løngangsstræde 21, 1468 København K
659, Christianshavns Kvarter	Slots- og Ejendomsstyrelsen, Løngangsstræde 21, 1468 København K og Fonden den Nordatlantiske Brygge, Strandgade 91, 1401 København K
658, Christianshavns Kvarter	Slots- og Ejendomsstyrelsen, Løngangsstræde 21, 1468 København K
410, Christianshavns Kvarter	By & Havn I/S, Nordre Toldbod 7, 1013 København K

Fredningskort

Se vedlagte kort. Matrikelnumrene fremgår af de til bolværkerne hørende landarealer, idet det bemærkes, at disse arealer kan være adskilt fra bolværkerne af umatrikuleret vejareal mv.